

[Undervisningsministeren.]

statsseminariernes ujævne geografiske fordeling over landet. De 8 nuværende statsseminarier fordeler sig med 2 i Storkøbenhavn, 1 på Fyn og 5 i Jylland.

Medens undervisningen på statsseminarierne er vederlagsfri, andrager den for privatseminariernes elever opkrævede elevbetaling ca. 600-750 kr. årlig. Denne forskel i de økonomiske vilkår for eleverne på de to grupper af seminarier, der ikke mindst føles urimelig under hensyn til den geografiske fordeling af statsseminarierne, har igennem en årrække været søgt afbødet derved, at der ydes privatseminariernes elever et statstilskud til nedbringelse af skolepengene, et tilskud, der nu er fastsat til 300 kr. årlig pr. elev. Dette beløb vil man dog formentlig i nær fremtid blive nødt til at søge forhøjet. Ved overtagelsen af Vordingborg og Gjedved Seminarier vil imidlertid adgangen til helt vederlagsfri uddannelse på et seminarium blive noget udvidet, og ikke mindst oprettelsen af et statsseminarium i Vordingborg vil medføre en mere jævn fordeling af statsseminarierne. Som forholdene er i øjeblikket, må befolkningen i landsdelene øst for Store-Bælt søge enten til København eller til de andre landsdele for at opnå optagelse på et statsseminarium.

Øvelsesskoleforholdene ved Vordingborg Seminarium, der i øjeblikket løses på tilfredsstillende måde gennem aftale med Vordingborg kommunale skolevæsen, er ikke foreslået ændret i forbindelse med seminariets eventuelle overgang til statsdrift. Gjedved Seminariums praktikundervisning løses i øjeblikket ligeledes tilfredsstillende gennem et samarbejde med Katstrup-Tolstrup kommune, der har stillet Gjedved skole til rådighed som øvelsesskole, og Horsens kommune, der har givet seminariets elever adgang til supplerende praktik i Horsens kommunale skoler. Under hensyn til den bestående overenskomst mellem seminariet og Katstrup-Tolstrup kommune om fælles benyttelse af en række af semi-

nariets faglokaler har ministeriet imidlertid fundet det ønskeligt, at staten samtidig med overtagelsen af Gjedved Seminarium tillige overtager Gjedved skole som statsøvelsesskole.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg herved anbefale forslagene til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Chr. Madsen): På min gruppes vegne tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om ydelse af ekstraordinær hjælp til langvarigt arbejdsløse.

Selv om beskæftigelsen i året 1960 har været god, er der alligevel mange, der har gået ledige i lang tid. Den langvarige ledighed står for de flestes vedkommende i forbindelse med de særlige arbejdsløshedsramte områder, som endnu findes i vort land. Den officielle statistik viser en arbejdsløshedsprocent for arbejdsmændene i hele landet i 1960 på 8,5. For samtlige arbejdere var den 4,2. Arbejdsløsheden i Nordjylland viser til eks. procenter for november og december på henholdsvis 11,9 og 18,1 for samtlige arbejdere.

Opgørelsen af ledigheden i arbejdsløshedsramte områder giver andre alvorlige ledighedsprocenter. Erhvervskontoret i Pandrup har foretaget et rundspørge til 90 arbejdsmandsafdelinger i Nordjylland, hvoraf 45 afgav udtømmende svarmateriale. Heraf fremgår det, at arbejdsløsheden i 1959 i gennemsnit var 37 pct. og i 1960 39 pct. Hertil har man foretaget en beregning over, hvor meget der er mistet i arbejdsfortjeneste. Ved at gå ud fra en timeløn på 4 kr. 40 øre bliver resultatet en mistet arbejdsfortjeneste på ca. 17 mill. kr.

Med disse tal og arbejdsløshedsprocenter håber jeg at det høje ting vil være enig med os i, at der er behov for denne ekstrahjælp. Det er ikke alene Nordjylland, der har områder, hvor mennesker må leve af indkomster på understøttelsesniveau; de findes også andre steder i landet. Selv om arbejdsløshedsunderstøttelserne blev forhøjet

[Chr. Madsen.]

i 1960, er der vel ingen, der vil påstå, at understøttelserne er tilstrækkelige.

Da lovforslaget stort set er enslydende med et i folketingsåret 1958-59 vedtaget lovforslag, og da det ikke kan koste staten ret mange penge — beskæftigelsen har jo været god, bortset fra de ramte områder — tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Første næstformand (Vagn Bro): Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et i dag anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ninn-Hansen): For partierne venstre og det konservative folkeparti tillader jeg mig at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Om skattelempler til fremme af uddannelsen).

Lovforslaget indeholder bestemmelser om fradrag i den skattepligtige indkomst for forældre, som yder økonomisk støtte til deres børns uddannelse, og bestemmelser om nedslag i skatteansættelsen for unge, der søger uddannelse.

Det her fremsatte lovforslag bygger på den betænkning, der i januar i år er afgivet af det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg vedrørende de studerendes og videnskabsmændenes økonomiske vilkår. Lovforslaget er med enkelte afvigelser, som jeg nærmere skal redegøre for, i overensstemmelse med to i den pågældende betænkning 2. del udarbejdede udkast til lovforslag.

Da lovforslaget fremsættes i den form, at det tager sigte på ændringer i ligningsloven, vil bestemmelserne først kunne få virkning for skatteåret 1962-63, men forslagsstillerne lægger vægt på, at de, der kan få fordel af bestemmelserne, kan få mulighed for at disponere i henhold til disse regler, som vi håber vil blive vedtaget på et tidligt tidspunkt af året 1961.

Bestemmelsen om fradragsretten for forældres bidrag til børns uddannelse giver forældrene ret til på selvangivelsen at fradrage indtil 3 000 kr. årlig for hvert barn af de beløb, der i indkomståret er udredt til børnenes uddannelse. I overensstemmelse

med betænkningens udkast fastsættes der en grænse for disse skattefradragsbestemmelser, idet fradrag kun kan gives for bidrag til børnenes uddannelse, indtil barnet er fyldt 28 år.

Da betænkningen kun omfatter de studerende ved universiteterne og de højere læreanstalter, men forslagsstillerne ønsker, at bestemmelserne skal få virkning for forældrene til en videre kreds af unge under uddannelse, er der foreslået en udvidelse, således at forældrene til de unge, der søger uddannelse af mindst 2 års varighed ved en af de i henhold til loven om ungdommens uddannelsesfond anerkendte læreanstalter, kan anvende skattefradraget. Ved behandlingen af undervisningsministerens forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfond forventes det nærmere fastlagt, hvilke grupper af unge der vil blive omfattet af ungdommens uddannelsesfond.

Reglerne om nedslag i den unges skatteansættelse omfatter de samme grupper af unge, altså de unge, der søger uddannelse ved en af de i henhold til loven om uddannelsesfonden anerkendte læreanstalter af mindst 2 års normal varighed. På dette punkt er der en afvigelse fra betænkningens udkastet.

En anden afvigelse skyldes, at forslagsstillerne har ment, at nedslagsbeløbet skal være ensartet over hele landet, medens udkastet bygger på en områdeinddeling, der indeholder forskellige maksimumsbeløb. Ifølge lovforslaget gives der et nedslag på indtil 2 000 kr., hvis den studerendes skattepligtige indkomst ikke overstiger 7 000 kr.

Det er forslagsstillerens formål med dette forslag at opnå en helhedsløsning med hensyn til støtten til de unge under uddannelse. Forslagsstillerne er positivt indstillet over for en forhandling på grundlag af det af undervisningsministeren fremsatte lovforslag om ændringer i loven om ungdommens uddannelsesfond med den virkning, at såvel stipendier som lånebeløbene til de unge forhøjes. Efter forslagsstillerens opfattelse er det imidlertid af afgørende betydning, at samfundet stiller sig imødekommende over for dem, der yder økonomiske ofre til gennemførelse af en uddannelse, hvad enten det drejer sig om foræl-